

Pleje af rustskæne i Bjerregrav mose

I Bjerregrav Mose lidt syd for Fårup findes et af de 4 arealer, hvor arten rustskæne endnu findes i Danmark.

Da arten blev fundet i Bjerregrav Mose, var der kun de to tuer, som vokser helt tæt op af hinanden og som ses her på billedet. Der findes også bl.a. sumphullæbe, levermos, vibefedt og engtroidurt på arealet.

Figur 1. Halvgræssene Rustskæne i Bjerregrav Mose

Lodsejer

I løbet af LIFE IP – projektet, er der indgået aftale med lodsejeren om at få dyr på arealet. Der har tidligere været græsning på arealet, og herefter er det blev slået, Men de sidst 3-4 år har arealet være for vådt til at blive slået, hvorfor der er kommet høj opvækst af bl.a. butblomstret siv (som det ses på figur 1 og 2), tagrør og birk. Lodsejer har tidligere haft skotsk højlandskvæg på arealet. Han er

en stor naturelsker, som har været begejstret over at få udpeget de mange fine arter, som findes på hans eng, og han har derfor indvilget i at få arealet heget og sat dyr på igen.

Penge til hegning er søgt hjem fra LDP via LIFE IP Natureman.

Delområdet i projektet kaldes **N 30-15 Bjerregrav Mose** og er en del af det store Skals Å-habitat område, der udspringer i Læsten kær og munder ud i Hjarbækfjord.

Figur 2. Ekstremrigkæret hvor rustskæne vokser med opvækst af butblomstret siv og birk

Vandstandslogger

Der er opsat en vandstandslogger på arealet, som viser at rustskæne, står med rødderne i vand 15-20 cm under jordoverfladen, og at grundvandsstanden varierer ca. 15 cm i månederne juni til oktober. Om sommeren er der en større variation sandsynligvis p.g.a. større fordampning end om efteråret. Når grundvandsstanden er lavest er den ca. 27 cm under terræn i en forholdsvis våd sommer 2020.

Figur 3 Målinger fra vandstandslogger på rustskænelokalitet. Blå søjler viser nedbør og grøn graf viser grundvandsstanden i rigkæret på rustskænelokaliteten og den sorte streg foroven viser terrænkoten.

Pleje af arealet

I Vasby mose, hvor rustskæne er langt mere udbredt, har det vist sig gavnligt for bestanden, at den er blevet græsset med kreaturer. Derfor er det første tiltag, der er valgt på området, at få sat hegn og dyr på. Begge dele er lykkedes i sommeren 2020 i samarbejde med lodsejer.

Figur 4. Naturplejedyr, Dexterkvæg på arealet med Rustskæne i Bjerregrav mose okt. 2020

Arealet er også indgået, som en del af overvågningsprogrammet i LIFE IP og under artsovervågningen, blev der fundet endnu en rustskænetue. Foruden at øge lystilgængeligheden på arealet, skulle dyrene gerne med deres tråd etablere spirebede, så nye rustskænetuer kan etablere sig. Om bestanden er stor nok til at brede sig på arealet med kun tre tuer, vil vise sig, men tuerne er ikke voldsomt store, og det giver håb om, at de kan vokse sig større og eventuelt brede sig og ikke er på retur pga. alderdom.

Figur 5 Oversigtskort med projekt 1